

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 743/2
Podgorica, 22.07.2021. godine

Na osnovu čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Privrednom društvu „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice, komercijalnom emiteru opšteg radijskog programa „Elmag Radio“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera, zbog kršenja odredbi člana 85 st. 1, čl. 89 st. 1, čl. 93 st. 1 i čl. 95 st. 1 tač. 2 Zakona o elektronskim medijima, čl. 13 st. 1, čl. 37 st. 1, čl. 41 st. 1 i čl. 61 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11) i tač. 2.3. Odobrenja za emitovanje br. O-R-K-52, dana 09. i 12. juna 2021. godine.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se emiteru izriče zbog toga što je:
 - a) dana 12. juna 2021. godine emitovao prikriveno oglašavanje (čl. 85 st. 1 Zakona o elektronskim medijima i čl. 13 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama),
 - b) dana 12. juna 2021. godine prekršio obavezu da radiopromocija, kao vid oglašavanja, bude lako prepoznatljiva i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojena od ostalih programskih sadržaja (čl. 89 st. 1 Zakona o elektronskim medijima i čl. 37 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama),
 - c) dana 12. juna 2021. godine prekršio ograničenje da sponzorisan programi ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga sponzora, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge (čl. 95 st. 1 al. 2) Zakona o elektronskim medijima i čl. 61 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama),
 - d) dana 09. i 12. juna 2021. godine prekršio ograničenje da u programima komercijalnih emitera trajanje oglašavanja ne smije prelaziti 15% (devet minuta) po satu emitovanog programa (član 93 Zakona o elektronskim medijima i član 41 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
3. Nalaže se privrednom društvu „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru radijskog programa „Elmag Radio“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privredno društvo „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru radijskog programa „Elmag Radio“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije je izrekla emiteru opšteg radijskog programa 'Elmag Radio' upozorenje zbog toga što je što je dana 12. juna 2021. godine, emitovao prikriveno oglašavanje, odnosno propustio da radiopromociju učini lako prepoznatljivom i odvojenom od ostalih programskih sadržaja. Pored toga, emiter je prekršio i ograničenje da sponzorisan programi ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga sponzora, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge. Takođe, emiter je dana 09. juna 2021.g., u periodu od 11:00 do 13:00 časova i dana 12. juna 2021.g., u terminu od 08:00 do 10:00 časova prekoračio i dozvoljenu kvotu trajanja oglašavanja od devet minuta po satu emitovanog programa.“
5. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

6. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Redovnim monitoringom emitovanog radijskog programa „Elmag Radio“, privrednog društva „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) je konstatovala da je emiter dana 12. juna 2021. godine emitovao program koji je sadržao elemente komercijalne AV komunikacije. Pored toga, uočeno je da je dana 09. i 12. juna 2021.g., u periodu od 11:00 do 12:00 i od 12:00 do 13:00 sati, prekoračena maksimalno dozvoljena kvota trajanja oglašavanja po satu emitovanog programa (nalaz Sektora za monitoring broj 02-743 od 23.06.2021. godine).

Imajući u vidu standarde o komercijalnim AVM komunikacijama i učesću ovih sadržaja u okviru emitovanog programa, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li došlo do kršenja čl. 85 st. 1, čl. 89 st. 1, čl. 93, čl. 95 st. 1 tač. 2 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), čl. 13 st. 1, čl. 37 st. 1, čl. 41, čl. 61 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 2.2. izdatog Odobrenja za emitovanje O-R-K-52.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih programskih sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-743/1 od 28.06.2021. godine). U ostavljenom roku emiter se nije izjasnio na navode iz dostavljenog zahtjeva za izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kog oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod ili uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tač. 14 Zakona i član 4 stav 1 tačka b) Pravilnika).
- prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu (član 8 stav 1 tač. 15 Zakona).
- sponzorstvo je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva učesće fizičkog ili pravnog lica, koje se ne bavi djelatnošću pružanja AVM usluga, niti proizvodnjom audiovizuelnih radova, u finansiranju radijskih i/ili televizijskih programa, s ciljem da promoviše svoje ime, zaštitni znak, ugled, aktivnosti, proizvode ili usluge (član 8 stav 1 tač. 17 Zakona).
- radiopromocija, prema članu 4 st. 1 tačka m) Pravilnika, predstavlja oblik oglašavanja tokom prenosa programa pri čemu se pravi pauza u dotadašnjem toku uredničkog sadržaja, a voditelj preuzima ulogu prezentera određenih proizvoda ili usluga.
- članom 85 stav 1 Zakona i članom 13 stav 1 Pravilnika zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije.
- članom 88 Zakona predviđeno je da komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva i može biti u obliku: radijskog i televizijskog oglašavanja, telešopinga, sponzorstva i plasmana proizvoda.
- član 89 stav 1 Zakona i član 37 stav 1 Pravilnika predviđaju da radijsko i televizijsko oglašavanje i telešoping moraju biti lako prepoznatljivi i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojeni od ostalih programskih sadržaja.
- članom 93 Zakona i članom 41 Pravilnika propisano je da u programima komercijalnih emitera trajanje oglašavanja ne smije prelaziti 15% (devet minuta) po satu emitovanog programa, odnosno u jednom satu emitovanja programa komercijalnog emitera tokom dana ne smije biti emitovano više od 20% (12 minuta) oglasa i telešopinga.

- član 95 stav 1 tačka 2 Zakona i član 61 Pravilnika propisuju da sponzorisanе AVM usluge i programi ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih programskih sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je dana 12.06.2021. godine, u periodu od 07:00 do 10:00 sati, emitovao muzički sadržaj.

U periodu, od 07:00 do 08:00 sati, emitovano je kako slijedi:

- U periodu od 07:04:55 do 07:05:19 časova (24 sekunde) emitovana je objava sljedeće sadržine: *„Zlatni sponzor. Tražite najbolju zdravstvenu uslugu, profesionalan i etički pristup, ljekare od integriteta, stručnosti i iskustva, najmoderniju ljekarsku praksu, posvećenost. Odgovor je samo jedan - 'Med Tim', pet godina u službi vašeg zdravlja.“*
- U periodu od 07:45:28 do 07:46:10 časova (42 sekunde) emitovana je objava sljedeće sadržine *„Prijatelj 'Sporta': Zgrabi dvostruku šansu - igray danas, osvoji za sutra. Samo u 'MaxBet' objektima odigray pet ili više parova sa kvotom većom od 1.35 na tiketu od minimum dva eura i dobijaš poklon vaučer u iznosu 10 odsto od uplate za sutra. 'MaxBet' - život je igra.“* Nakon emitovane reklame uslijedila je napomena da je *„maloljetnim licima zabranjeno učestvovanje u igrama na sreću“,* te uključenje voditelja koji kaže: *„Utakmica Evropskog prvenstva u fudbalu između Belgije i Rusije igra se večeras od 21 sat. U objektima 'MaxBet', kvota na jedinicu je 1.80, dvojka je 4.95, a iks 3.55. Više detalja na www.maxbet.me.“*
- U periodu od 07:00 do 08:00 sati emitovana su tri oglasna bloka i to: od 07:15:43 do 07:19:16 (3 minuta 33 sekunde), od 07:31:16 do 07:35:49 (4 minuta 33 sekunde) i od 07:46:11 do 07:49:50 (3 minuta 39 sekundi).

U periodu od 08:00 do 09:00 sati, emitovano je kako slijedi:

- U periodu od 08:06:35 do 08:06:56 (21 sekunda) emitovana je objava sljedeće sadržine: *„Zlatni sponzor: Stručnost i ekspertiza, najjemenentniji zdravstveni kadar u regionu, posvećenost svakom pacijentu, najsavremenija tehnološka oprema, odgovoran i etički odnos. Pet godina unapređujemo kvalitet vašeg zdravlja, bolnica 'Med Tim'.“*
- U periodu od 08:55:14 do 08:56:05 (51 sekunda) emitovana je objava sljedeće sadržine: *„Prijatelj 'Sporta': Zgrabi dvostruku šansu - igray danas, osvoji za sutra. Samo u 'MaxBet' objektima odigray pet ili više parova sa kvotom većom od 1.35 na tiketu od minimum dva eura i dobijaš poklon vaučer u iznosu 10 odsto od uplate za sutra. 'MaxBet' - život je igra. Nakon reklame, uslijedila je napomena da je „maloljetnim licima zabranjeno učestvovanje u igrama na sreću, te uključenje voditelja koji kaže: „U objektima 'MaxBet', sportska groznica traje 31 dan. Svakog dana imaš priliku da osvojiš hiljadu eura u kešu i free bet. Ispuni dnevni zadatak, pogodi najveću kvotu i naplati svoje kladioničarsko znanje. I to nije sve, jer dnevnog pobjednika sa najvećom ukupnom kvotom očekuje još pet hiljada eura u kešu i titula prvaka. Da li ti imaš srce šampiona? Više detalja na www.maxbet.me.“*
- U periodu od 08:00 do 09:00 sati emitovana su tri oglasna bloka i to: od 08:14:17 do 08:18:35 (4 minuta 18 sekundi), od 08:29:44 do 08:33:58 (4 minuta 14 sekundi) i od 08:46:15 do 08:51:03 (4 minuta 48 sekundi).

U periodu od 09:00 do 10:00 sati, emitovano je kako slijedi:

- U periodu od 09:07:29 do 09:07:50 (21 sekunda) emitovana je objava sljedeće sadržine: *„Zlatni sponzor. Tražite najbolju zdravstvenu uslugu, profesionalan i etički pristup, ljekare od integriteta, stručnosti i iskustva, najmoderniju ljekarsku praksu, posvećenost. Odgovor je samo jedan - 'Med Tim', pet godina u službi vašeg zdravlja.“*
- U periodu od 09:56:36 do 09:57:18 (42 sekunde) emitovana je objava sljedeće sadržine: *„Prijatelj 'Sporta': Zgrabi dvostruku šansu - igray danas, osvoji za sutra. Samo u 'MaxBet' objektima odigray pet ili više parova sa kvotom većom od 1.35 na tiketu od minimum dva eura i dobijaš poklon vaučer u iznosu 10 odsto od uplate za sutra. 'MaxBet' - život je igra. Nakon navedenog uslijedila je napomena „maloljetnim licima je zabranjeno učestvovanje u igrama na sreću“,* te uključenje voditelja koji kaže: *„Utakmica Evropskog prvenstva u fudbalu između*

Belgije i Rusije igra se večeras od 21 sat. U objektima 'MaxBet', kvota na jedinicu je 1.80, dvojka je 4.95, a iks 3.55. Više detalja na www.maxbet.me."

- U periodu od 09:00 do 10:00 sati emitovana su tri oglasna bloka i to: od 09:14:47 do 09:19:03 (4 minuta 16 sekundi); od 09:32:54 do 09:37:10 (4 minuta i 16 sekundi) i od 09:45:40 do 09:49:11 (3 minuta 31 sekunda).
2. Emiter je dana 09.06.2021. godine, u periodu od 11:00 do 13:00 sati, emitovao oglasne poruke kako slijedi:
- u periodu od 11:00 do 12:00 sati: od 11:22:28 do 11:26:10, od 11:33:11 do 11:37:25 i od 11:56:52 do 11:59:06. Saglasno navedenom, ukupno oglašavanje u periodu od 11 do 12 sati iznosilo je 10 minuta i 10 sekundi.
 - u periodu od 12:00 do 13:00: od 12:21:02 do 12:23:34, od 12:35:24 do 12:39:04, od 12:55:03 do 12:59:21. Saglasno navedenom, ukupno oglašavanje u periodu od 12 do 13 sati iznosilo je 10 minuta i 30 sekundi.
3. Zbog izostanka adekvatnog označavanja, predmetni djelovi programa citirani u tač. 1, emitovani dana 12. juna 2021.g., mogu se okarakterisati kao prikriveno oglašavanje, posebno imajući u vidu da su predstavljeni konkretni poslovni subjekti (privatna zdravstvena ustanova „Med Tim“ / sportske kladionice „MaxBet“), sa jasnim promotivnim elementima.
4. Postojanje prikrivenog oglašavanja u predmetnim djelovima programskog sadržaja (prisustvo promotivnog elementa u cilju oglašavanja) može se sagledati na osnovu nekoliko elemenata, i to:
- u emitovanim djelovima programa, predstavljeni su konkretni poslovni subjekti (privatna zdravstvena ustanova „Med Tim“ / sportske kladionice „MaxBet“), uz isticanje prednosti korišćenja njihovih usluga (*„tražite najbolju zdravstvenu uslugu, profesionalan i etički pristup, ljekare od integriteta, stručnosti i iskustva, najmoderniju ljekarsku praksu, posvećenost. Odgovor je samo jedan - 'Med Tim', pet godina u službi vašeg zdravlja“, „samo u 'MaxBet' objektima odigraj pet ili više parova sa kvotom većom od 1.35 na tiketu od minimum dva eura i dobijaš poklon vaučer u iznosu 10 odsto od uplate za sutra“, „Utakmica Evropskog prvenstva u fudbalu između Belgije i Rusije igra se večeras od 21 sat. U objektima 'MaxBet', kvota na jedinicu je 1.80, dvojka je 4.95, a iks 3.55. Više detalja na www.maxbet.me.”*), koje se nalazi u ponudama ovih poslovnih subjekata sa jasnim promotivnim elementima.
 - voditelj se, tokom uključenja u program, obraćao gledaocima kao potencijalnim korisnicima usluga konkretnog poslovnog subjekata (sportske kladionice „MaxBet“, *„Utakmica Evropskog prvenstva u fudbalu između Belgije i Rusije igra se večeras od 21 sat. U objektima 'MaxBet', kvota na jedinicu je 1.80, dvojka je 4.95, a iks 3.55. Više detalja na www.maxbet.me.”*).
5. Uzimajući u obzir sadržinu analiziranih djelova programa iz tač. 1, može se zaključiti da su isti sadržali radiopromociju, kao vid oglašavanja, odnosno komercijalne audiovizuelne komunikacije, koja nije bila jasno označena i na taj način prepoznatljiva (kao što je propisano članom 89 stav 1 Zakona i članom 37 stav 1 Pravilnika).
6. Direktnim podsticanjem na korišćenje usluga gorenavedenih poslovnih subjekata (medicinske usluge, igre na sreću), uz naglašeno isticanje prednosti i povoljnosti njihovih ponuda, koji su pri tom označeni kao sponzori programa (*„Zlatni sponzor“, „Prijatelj Sporta“*), emiter je prekršio član 95 stav 1 tačka 2 Zakona i član 61 Pravilnika, koji zabranjuju da sponzorisan programi direktno podstiču na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga sponzora, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge.
7. Emiter je dana 12. juna 2021.g., u periodu od 08:00 do 09:00, odnosno od 09:00 do 10:00 časova, emitovanjem prikrivenog oglašavanja, kao i označenih oglasnih blokova (08:00 do 09:00 / 13 minuta i 20 sekundi, 09:00 do 10:00 / 12 minuta i 3 sekunde) prekoračio i dozvoljenu kvotu trajanja oglašavanja od devet minuta po satu emitovanog programa. Uočeno je da je emiter i dana 09. juna 2021.g., u terminu od 11:00 do 12:00, odnosno od 12:00 do 13:00 časova, emitovao ukupno oglašavanje u trajanju od 10 minuta i 10 sekundi, odnosno od 10 minuta i 30 sekundi. Emiter je na taj način, predmetnih dana u navedenim terminima, prekoračio maksimalno dozvoljenu kvotu trajanja oglašavanja po satu emitovanog programa, propisanu članom 93 Zakona i članom 41 Pravilnika.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-R-K-52 emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se zaključiti da je emiter prekršio čl. 85 st. 1, čl. 89 st. 1, čl. 93 st. 1 i čl. 95 st. 1 tač. 2 Zakona, čl. 13 st. 1, čl. 37 st. 1, čl. 41 st. 1 i čl. 61 Pravilnika i tač. 2.3. Odobrenja za emitovanje br. O-R-K-52.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasa emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Elmag Radio“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Privrednom društvu „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

DIREKTOR

Goran Vuković

Dostavljeno:

- „Oki Air Broadcasting“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva